

به نام خداوند جان و خرد
 آزمون علوم و فنون ادبی پایه دوازدهم
 دبیرستان دخترانه صدرای شهرستان فارس
 نام و نام خانوادگی: نام پدر: وقت: ۸۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰ /

طراح: اشرف خسروی

بخش اول: تاریخ ادبیات: (۲ نمره) لطفا در برگه سفید پاسخ دهید.

۱- درستی یا نادرستی هریک از موارد زیر را مشخص کنید.

الف) گروهی از شاعران دوره بازگشت به غزل سرایی به سبک شاعران سبک خراسانی پرداختند. (۲۵/)

ب) نهضت ساده نویسی همراه با نهضت آزادی خواهی شکل گرفت. (۲۵/)

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:

الف)..... اولین نمایشنامه را در عصر مشروطه نوشت. (۲۵/)

ب) منشآت اثر..... است. (۲۵/)

۳- هدف از تشکیل انجمن ادبی خاقان چه بود؟ برای رسیدن به هدف چه راهی انتخاب شد؟ (۱)

بخش دوم: سبک شناسی: (۲ نمره)

۱- همه گزیننه های زیر از عوامل کم توجهی به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر دوره بیداری است به جز؟

(۵/)

الف) گرایش شاعران به محتوا

ب) نداشتن تسلط کافی بر ادبیات کهن

ج) گسترش دایره واژگان

د) شتاب در سرودن شعر جهت انتشار در روزنامه ها

۲- مضمون و در سخن شاعران و نویسندگان راه یافت و بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه

خواهان شد. (۵/)

۳- هر یک از ویژگی های سبکی ستون الف را به سطح مخصوص خود در ستون ب وصل کنید. (۱ نمره)

الف	ب
الف) گرایش به قالب های کم کاربرد و نوین در دوره بیداری	سطح زبانی
ب) توجه برخی شاعران به واژه های کهن	سطح فکری
ج) پایبندی کمتر به آرایه های بیانی و بدیعی	سطح ادبی
د) توجه به مردم و خواست ها و علایق آن ها	سطح ادبی

بخش سوم: زیبایی شناسی: ۶ نمره

- ۱- زیبایی آفرینی مراعات نظیر در است. (۵/۰)
- ۲- لف ها و نشر ها را در بیت « دل و کشور جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد » مشخص کنید. (نمره)
- ۳- با توجه به اشعار و عبارات زیر جدول را کامل کنید. دقت کنید پاسخ ها را دقیقاً در ستون مقابل سوال بنویسید. (نمره ۲)

- الف) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش / زین معماً هیچ عاقل در جهان آگاه نیست.
- ب) سخن در میان دو دشمن چنان گوی که اگر دوست گردند، شرم زده نباشی.
- ج) از اسب پیاده شو بر نطح زمین رخ نه / زیر پی پیلش بین شهوات شده نعمان
- د) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه جنات تجری تحتها الانهار داشت

۱	بیتی را که پارادوکس دارد ، مشخص کنید:
۲	این بیت تضمین دارد.
۳	شاخص ترین و زیباترین مراعات نظیر در این بیت است:
۴	این بیت آرایه تضاد دارد.

۴- ایات زیر را بخوانید و سپس جدول را کامل کنید. (۵/۱ نمره)

منع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم

لف ۱- قد	نشر ۱:	مراعات نظیر ۱:
لف ۲-	نشر ۲: گل	مراعات نظیر ۲:
لف ۳: چشم	نشر ۳:	تعداد تشبیه:

۴- متناقض نما ها را در بیت زیر بیابید. (۱ نمره)

فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی / اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را

بخش چهارم: موسیقی شعر (۶ نمره)

۱- نمونه های زیر با کدام اختیار شاعری تقطیع شده اند؟ (۱ نمره)

الف) آرزوی خوب: — U — — U — —

ب) بازی دهر: — — — — U

۲- با خواندن درست بیت های زیر و درک پایه های آوایی آن ها، همسان یا ناهمسان بودن وزن آن ها را مشخص کنید.

(۵/۰)

– غمش در نهان خانظ دل نشیند/ به نازی که لیلی به محمل نشیند
 – شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست
 ۳– با توجه به بیت زیر جدول را کامل کنید.(۱ نمره)
 پس سوی کاری فرستاد آن دگر/ تا از این دیگر شود او با خبر

یک مورد تبدیل مصوت بلند به کوتاه	یک مورد تبدیل مصوت کوتاه به بلند	یک مورد حذف همزه	نام رکن آخر
.....

۴– نشانه های هجایی بیت زیر را مشخص کنید. سپس آن را به دو صورت برش بزنید به طوری که یک وزن همسان و یک وزن ناهمسان به دست آید.(۱/۵)

دل نیست کبوتر که چو برخواست نشیند از گوشه بامی که پریدیم پریدیم
 ۵– بیت زیر را درست بخوانید و جدول را به دقت پر کنید و اختیارات شاعری آن را مشخص کنید.(۲ نمره)
 آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد

پایه های اوایی مصراع نخست			
پایه های اوایی مصراع دوم			
خوشه های هجایی			
وزن واژه			

بخش پنجم: نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱– متن زیر از چرند و پرند دهخداست. آن را از نظر زبانی و فکری بررسی کنید.(۲ نمره)
 اگرچه در دسر می دهم، اما چه می توان کرد نَشخوار آدمیزاد حرف است. آدم حرف هم که نزند دلش می پوسد. ما یک رفیق داریم اسمش دمدمی است. این دمدمی حالا بیشتر از یک سال بود موی دماغ ما شده بود که کبابی! تو که هم از این روزنامه نویس ها پیرتری هم دنیا دیده تری هم تجربه ات زیاده تر است، الحمدلله به هندوستان هم که رفته ای پس چرا یک روزنامه نمی نویسی؟! می گفتم: عزیزم دمدمی! اولاً همین تو که الان با من ادعای دوستی می کنی آن وقت دشمن من خواهی شد. ثانیاً از اینها گذشته حالا آمدیم روزنامه بنویسیم بگو ببینم چه بنویسیم؟ یک قدری سرش را پایین می انداخت بعد از مدتی فکر سرش را بلند کرده می گفت: چه می دانی از همین حرفها که دیگران می نویسند، معایب بزرگان را بنویس؛ به ملت، دوست و دشمنش را بشناسان. می گفتم: عزیزم! والله بالله این جا ایران است این کارها عاقبت ندارد. می گفت: پس یقین تو هم مستبد هستی. پس حکماً تو هم بله...!
 وقتی این حرف را می شنیدم می ماندم معطل، برای اینکه می فهمیدم همین یک کلمه تو هم بله! ... چقدر آب برمی دارد.

باری چه در دسر بدهم آن قدر گفت گفت گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست و دست و پایش را گم کرده تمام آن حرفها یادش رفته. تا یک فرآش قرمزپوش می بیند دلش می تپد، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد رنگش می پرد، هی می گوید: امان از همنشین بد، آخر من هم به آتش تو خواهم سوخت.

۲– شعر زیر را بخوانید و از نظر ادبی و فکری آن را بررسی کنید.(۲ نمره)

از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند / شو بار سفر بند که یاران همه رفتند

آن گرد شتابنده که در دامن صحراست / گوید چه نشینی که سواران همه رفتند

داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند

افسوس که افسانه سرایان همه رفتند / اندوه که اندوه گساران همه رفتند

یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند

خون بار بهار از مژه در فرقت احباب / کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند. ملک الشعراى بهار

پیروز و سربلند باشید.

limoonad
Education For All